

Vabaks ostmise unistused

Aeg, mil sõbranna soovitusel Tallinna-Tartu rongis tulevast elukutset valiti, on läbi saamas.

Plaanitav riikliku koolitustellimuse süsteem sunnib tudengiks pürgija varakult valiku ette: lisaks kõrgkooli ja eriala valikule tuleb noorel mõelda, kuidas oma haridust rahastada.

Sellepärast peavad nüüd muret tunda mitte ainult erakõrgkoolide, vaid ka avalik-õiguslike ülikoolide tudengid.

Teoreetiliselt on võimalik valida kahe variandi vahel: kas otsida endale ise finantseerijad või õppida riigi kinni makstud kohal. See nõuab juba enne ülikooli astumist valiku tegemist riigi- või erasektori kasuks.

Kui veel hiljuti läks nii mõnigi keskkoolilõpetaja õppima eriala lihtsalt selleks, et ülikooli minna, siis riikliku koolitustellimuse kehtestamisega tuleb tudengiks pürgijal arvestada, et pärast lõpetamist tuleb valitud erialal ka töötada. Õpetajakutsega sekretäre peaks seeläbi vähemaks jääma.

Omajagu tõtt on arvamuses, et riikliku tellimuse kehtestamine muudaks paljud noored sunnismaiseks. Kipub ju Eestiski noortel haritlastel pereloomine nihkuma kolmekümnendate eluaastate algusesse. Seega on just ülikooli lõpetamise järgne periood see, mil pühendutakse täielikult tööle, et oma jalgealust tuleviku tarvis tugevdada.

Sel põhjusel tundub nõue riigi kulul õpitud aastad poolteisekordselt tagasi teenida tudengi seisukohast vaadatuna tõepoolest ülekohtune.

Kindlasti on neid, kes meeleldi riigi pakutud stabiilset tööd erasektori närvilisele konkurentsile eelistavad.

Koolitee

Kaire Kroos,
tudeng

Paraku on riigitööl palgad keskeltläbi kolmandiku võrra madalamad kui erasektoris. Ainult armastusest töö vastu aga tänapäeval endale kodu ei raju.

Teise stsenaariumi kohaselt võib tudeng ise otsida raha oma õpingute eest tasumiseks ja seeläbi end juba ette vabaks osta.

Keskkoolilõpetaja ei tohiks aga endale illusioone luua: sponsori otsimine omal algatusel on vaevarikas töö ja vähe on neid ettevõtteid, kes tahaks ennast siduda tudengiga, kes alles õpinguid alustab.

Erakõrgkooli noor on juba harjunud mõttega, et peab oma õpingute eest tasuma ja mitte alati ei tule need summad vanemate rahakotist. Töötamine kooli kõrvalt ja sponsorlepingud, mida täites tuleb kõik tasa teenida, on erakõrgkooli tudengile ammu reaalsus. Seepärast ei näegi ta "sundsuunamises" ülekohtu, pigem paratamatut õiglust.